

Chùa Xứ Ta và Chùa Xứ Người

Từ Thức

Qua những tiết lộ về Ba Vàng, người ta thấy khuôn mặt ghê lở của chùa chiến VN ngày nay. Từ đó, nhiều người có cái nhìn tiêu cực về Phật Giáo. Đúng ra, đó không phải là Phật Giáo, cũng không phải là Phật giáo VN. Đó là Phật giáo quốc doanh. Không phải ở đâu người ta cũng "hành đạo" một cách côn đồ, đều cang kiêu Thích Thanh Quyết, Thích Trúc Thái Minh.

Sân Chùa

Hãy thử viếng một ngôi chùa Nhật Bản. Chùa cực kỳ thanh tịnh, khách rơi vào một thế giới bình yên, tự nhiên quên phiền muộn, oán thù. Chùa cực kỳ đơn giản, bởi vì Phật Giáo, trước hết là thoát khỏi sân si, căm dỗ, rời bỏ những bận bịu vật chất. Điển hình là sân nhà chùa, nhiều khi chỉ trần trụi sỏi, đá vụn để cái nhìn, tâm hồn của người tu hành, hay Phật tử viếng thăm, không bị chi phối bởi ngoại vật, dù một bức tượng, một cảnh hoa. Chỉ có mình với đá, với Phật, với mình.

Mỗi ngày, một người có tâm Phật tưới cào sân đá. Đó là cả một nghệ thuật, phải học suốt đời. Cái gì ở xứ Phù Tang cũng là nghệ thuật. Mỗi cử chỉ nhỏ là một biểu tượng. Cào sỏi là một cách thiền. Những luống đá sỏi trên sân chùa là một trạng thái của tâm hồn.

Một hoà thượng trụ trì một hôm nhìn sân đá vừa cào, hỏi người cào sân: *đệ tử có gì bất an trong lòng?* Người cào sân ứa nước mắt, thú thực có chuyện buồn trong gia đình, để tâm động, để cái bất ổn lộn trên những luống đá sỏi.

Người tu hành **không** có người hầu hạ, phải thức dậy từ 3, 4 giờ sáng để lau chùi, quét dọn và kinh kệ. Trước khi đọc kinh phải học tập để hiểu ý nghĩa, không phải chỉ ê a cho có. Đọc kinh mỗi ngày để những lời kinh thấm vào đầu óc mình, thể hiện trong cách xử thế, không phải để cho Phật vui lòng. Cũng không phải cầu xin gì, ngoài việc qua Phật tìm cái thanh tịnh cho tâm hồn. Không có **đồng chí thầy** nào bám khách như đĩa, đòi tiền như đòi nợ, để... có phương tiện "hành đạo"

Cơm Chùa

Bữa ăn thanh đạm, không có cảnh các bà, các cô chạy lên, chạy xuống, rót rượu, quạt mát cho **các thầy quốc doanh** ngồi phưỡn bụng nhậu nhẹt, đưa cay với bia, với Martell đắt tiền. Bữa ăn yên tĩnh, nghe tiếng ruồi bay, bởi vì khi ăn phải suy ngẫm về ý nghĩa của sự dinh dưỡng, về thiên nhiên đã hiến cây quả, cơm gạo.

Bởi vì con nhà Phật làm gì phải đặt trong tâm vào chuyện đó, rửa bát, chế rau tìm thấy cái vui, cái hạnh phúc trong sự chế rau, rửa bát.

Trong nhiều chùa, nhà tu khi ăn để bên cạnh 9 hạt cơm. Một chú tiểu đi thu những hạt cơm đó, đem ra vườn cho chim chóc. Khi ăn, khi hưởng thụ, phải nghĩ tới chúng sinh, vạn vật. Người tu hành không sống một mình, không sống cho mình.

Nghệ Thuật Kiến Trúc

Chùa chiền Nhật Bản, đôi khi cao 3 hay 5 tầng, bao giờ cũng hoà hợp với thiên nhiên, với cảnh vật chung quanh. Mỗi ngọn cây, mỗi khóm trúc, mỗi dòng suối đều có ý nghĩa, là biểu tượng cho một triết lý sống.

Một vị thầy chùa có thể giải thích cho bạn tại sao cây trồng ở chỗ này, không ở chỗ khác, những con cá đủ màu lượn dưới suối không chỉ là vật trang trí.

Người ta không vạt cả một ngọn núi, san bằng ngọn đồi để làm những ngôi chùa to tổ bố, bê tông cốt sắt, trang trí xanh, đỏ, tím vàng. Bôi bẩn, xé rách những bức tranh tuyệt vời mà thiên nhiên đã tặng cho nước Việt. Và, theo thông lệ, hãnh diện một cách ngu xuẩn đã xây được ngôi chùa lớn nhất Đông Nam Á (nhưng lờ đi không giải thích lấy bạc tỷ ở đâu xây chùa?)

Riêng chuyện tàn phá thiên nhiên đã là một tội nặng ngàn cân. Chưa nói tới chính sách ngu dân thô bạo.

Bên cạnh những bài dạy về tư tưởng bác Hồ, những lời dạy y khoa kỳ quái (ung thư là do các oan hồn nhập vào thân, chiếm các tế bào, bệnh tâm thần là vì đã hỗn với... quan muốn hết bệnh phải nộp tiền cho "vong", tối thiểu 9 triệu 7.

Người Nhật biết tôn trọng môi sinh trước khi từ ngữ đó ra đời. Ngoài khía cạnh mỹ thuật, không xa với nghệ thuật, mỗi ngôi chùa Nhật Bản là một kỳ công kiến trúc. Ngày nay người ta hiểu tại sao một ngôi chùa 5 tầng đứng vững hàng ngàn năm, ở một xứ động đất như cơm bữa. Chùa Nhật, trừ ngoại lệ, cất 100% bằng gỗ, vật liệu thiết kế mềm nhất, tự uốn mình khi đất rung động. Chùa không có một cây đinh, tất cả đều là gỗ lắp với nhau, khi bị lay động, những then gỗ dựa nhau, cản sức chuyển động. Mỗi tầng độc lập với nhau, không gắn liền một khối khi gió bão những nơi bị lay động không kéo cả toà nhà đổ theo. Những tầng trên nhỏ hơn tầng dưới, khi dựng đất, toà nhà lắc lư, người Nhật gọi là điệu múa của rắn, để tạo quân bình. Nếu tầng dưới nghiêng về bên phải, tầng trên nghiêng bên trái. Tất cả những thành phần di động, uyển chuyển đó dựng chung quanh một cột trụ trung tâm vững chắc, để dù lay chuyển tới đâu, toàn bộ kiến trúc cũng có chỗ dựa, để đứng vững ngàn thu. Trong cái kỹ thuật kiến trúc thần tình đó có cả cái triết lý nhu đạo. Lấy cái mềm trị cái cứng. Lấy cái yếu trị cái mạnh. Đó là nghệ thuật đương đầu với bão táp của cây sậy.

Những nguyên tắc ngàn xưa đó của chùa chiền Nhật Bản ngày nay được học hỏi, nghiên cứu để xây cất những thành phố với cao ốc đồ sộ nhưng an toàn, ở những thành phố bị động đất thường xuyên ở Nhật. Mặc dầu vậy, người ta không kiêu ngạo, khoe khoang. Người ta dành độc quyền võ ngực huyênh hoang, khoác lác cho những người chưa xây xong cầu đã sập, chưa khánh thành, đường đã ngập ổ gà.

Hy vọng không có người Nhật nào mò tới thăm viếng những sào huyệt, gọi là chùa, người Cộng Sản dựng lên để kinh doanh. Và thâm độc hơn nữa, để thực hiện **chính sách ngu dân**, đưa dân trở lại thời đại đồ đá với thần núi, thần đá.

Qua ngưỡng cửa một ngôi chùa Nhật, hay một ngôi chùa ở miền Nam VN trước 75, người ta rũ bụi trần để bước vào thế giới thanh tịnh, từ bi của Phật. Qua cửa BOT(*) của chùa Việt ngày nay, người ta bước vào thế giới ma quái của vong hồn ngất ngưởng, ra rả vùi tiền như nặc nô đòi nợ. Đó không phải là Phật giáo. Đó không phải là Phật Giáo VN. Hãy dùng chữ cho chính. Đừng gọi đó là Giáo Hội Phật Giáo VN, **hãy gọi Giáo Hội Phật Giáo Quốc Doanh**.

Khổng Tử "***Danh có chính, ngôn mới thuận***". Albert Camus: "***dùng chữ không chính là mang thêm cái hỗn loạn vào cái hỗn loạn đã hiện diện.***"

Từ Thức
tuthuc-paris-blog.com

(* BOT= Build Operate Transfer (Xây dựng - Vận hành - Chuyển giao). Đây là hình thức đầu tư mà tư nhân bỏ vốn xây dựng trước, khai thác thu phí một thời gian rồi chuyển giao lại cho nhà nước.